

04985 Hrvatska akreditacijska agencija

Uvod

Hrvatska akreditacijska agencija (dalje u tekstu: HAA) je javna ustanova koja obavlja poslove nacionalne službe za akreditaciju u RH. HAA predstavlja Republiku Hrvatsku u europskim i međunarodnim organizacijama za akreditaciju i sudjeluje u njihovu radu.

Sukladno Zakonu o akreditaciji i Uredbi o osnivanju HAA obavlja slijedeće poslove: akreditiranje ispitnih i umjernih laboratorija, akreditiranje pravnih ili fizičkih osoba za potvrđivanje proizvoda, sustava upravljanja i osoblja, akreditiranje pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju tehnički nadzor ili slične radnje, druga ocjenjivanja ili potvrđivanja osposobljenosti za provođenje postupaka ocjenjivanja sukladnosti, uključujući utvrđivanje ispunjavanja zahtjeva za ocjenjivanje sukladnosti u skladu s propisima za ocjenjivanje sukladnosti za pravne ili fizičke osobe.

	Plan 2015. (kn)	Izvršenje 2015. (kn)	Indeks izvršenje/plan
04985-Hrvatska akreditacijska agencija	6.200.000	6.336.340	102,2
3221-ODRŽAVANJE I RAZVOJ SUSTAVA AKREDITACIJE U RH	6.200.000	6.336.340	102,2

OBRAZLOŽENJE PROGRAMA

3221 ODRŽAVANJE I RAZVOJ SUSTAVA AKREDITACIJE U RH

	Plan 2015. (kn)	Izvršenje 2015. (kn)	Indeks izvršenje/plan
3221-ODRŽAVANJE I RAZVOJ SUSTAVA AKREDITACIJE U RH	6.200.000	6.336.340	102,2

Opis programa

HAA je nacionalno akreditacijsko tijelo i osnovana je s ciljem da: osigura kompetentno tržište usluga ispitivanja, mjerenja, umjeravanja, certifikacije i inspekcije na području RH; osigura priznavanje izvještaja o ispitivanju i certifikata o sukladnosti izdanih u RH na drugim tržištima; daje tehničku potporu hrvatskom gospodarstvu u ostvarivanju konkurentnosti na međunarodnom tržištu; osigurava povjerenje u sigurnost i kvalitetu proizvoda i usluga na hrvatskom tržištu; daje tehničku potporu tijelima državne uprave u provedbi propisa u području sigurnosti i zdravlja građana, zaštite okoliša, zaštite potrošača i drugih javnih interesa. HAA je ustrojena na temelju EU krovno dokumenta akreditaciju, Uredbe (EC) 765/2008 o akreditaciji i nadzoru nad tržištem, prema modelu po kojem su ustrojena i ostala nacionalna akreditacijska tijela na području Europske unije.

HAA je u zahtjevnom trogodišnjem postupku evaluacije, od strane Europske organizacije za akreditaciju (EA), ocijenjena kao kompetentna i pouzdana institucija te je na sjednici Vijeća za multilateralne sporazume (EA MAC) održanoj u Frankfurtu 27. travnja 2010. godine odlučeno da se sa HAA zaključe Multilateralni sporazumi o priznavanju akreditacije (EA MLA) za sve prijavljene i ocijenjene akreditacijske sheme.

Zakonske i druge pravne osnove

EU Uredba o akreditaciji 765/2008, Zakon o akreditaciji (NN 158/03, 75/09 i 56/13), Uredba Vlade Republike Hrvatske (NN 158/04, NN 44/05 i NN 30/10).

Sustav upravljanja poslovanjem HAA uspostavljen je u skladu sa zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17011:2005, EU Uredba o akreditaciji 765/2008.

U dokumentaciju su također ugrađene upute i preporuke Europske suradnje na akreditaciji (EA) i međunarodnih organizacija za akreditaciju ILAC i IAF.

Cilj 1. Održavanje i razvoj sustava akreditacije u Republici Hrvatskoj-povećanje broja akreditiranih tijela

Opis provedbe cilja programa

Glavni cilj HAA je održavanje i razvoj, tj. stalno proširivanje područja akreditacije i povećanje broja akreditiranih institucija (laboratorija, certifikacijskih i inspeksijskih tijela) potrebnih za provedbu novih tehničkih propisa, usklađenih sa zakonodavstvom EU (direktive „novog“ i „starog“ pristupa i drugi propisi za sigurnost proizvoda, zaštitu okoliša, zaštitu zdravlja, zaštitu potrošača). HAA izravno pridonosi uređivanju hrvatskog tržišta proizvoda i usluga, te stvaranju uvjeta za punopravno uključivanje u unutarnje tržište EU i međunarodne razmjene proizvoda, usluga i informacija.

Povećanje broja akreditiranih tijela utječe na opći i posebni uspjeh gospodarstva, budući da akreditacija, odnosno ocjenjivanje stručne i tehničke osposobljenosti laboratorija, certifikacijskih i inspekcijskih tijela, postaje glavni oslonac ministarstvima u provedbi propisa i u značajnijoj je mjeri podigla kvalitetu usluga ispitivanja, mjerenja, certifikacije i inspekcije na hrvatskom tržištu, a samim time i konkurentnosti hrvatskog gospodarstva na tržištu EU i šire.

Neprovođenje akreditacije imalo bi za posljedicu ugrožavanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva za izlazak na tržišta EU i šire radi nemogućnosti dokazivanja sigurnosti i kvalitete proizvoda u kompetentnim institucijama koje su ocjenjene prema međunarodnim kriterijima (akreditiranim institucijama).

Neposredni korisnici usluga HAA su: ispitni, umjerni i medicinski laboratoriji, organizatori ispitivanja sposobnosti, inspekcijska tijela, certifikacijska tijela za proizvode, certifikacijska tijela za sustave upravljanja: za kvalitetu QMS, za okoliš (EMS, EMAS), certifikacijska tijela za osobe i verifikatori stakleničkih plinova.

Posredni korisnici su tijela državne uprave u čijoj su nadležnosti propisi u određenom području: dokazivanje kompetentne provedbe tehničkog zakonodavstva radi osiguranja slobode kretanja i sigurnosti proizvoda na tržištu EU, sigurnost proizvoda, zaštita okoliša, zaštita zdravlja, zaštita potrošača, odnosno gospodarstvo – uvjet konkurentnosti na međunarodnom tržištu.

Akreditacijske postupke provode ocjeniteljske skupine sastavljene od vodećeg ocjenitelja (u pravilu stalni zaposlenici) i stručni ocjenitelji i eksperti za pojedina tehnička i stručna specijalistička područja (vanjski suradnici). Akreditacijski postupak nije moguće provesti bez uključivanja vanjskih stručnih ocjenitelja i eksperata, a upravo ta činjenica potvrđuje da je akreditacija najsnažniji dokaz kompetentnosti tijela za ocjenu sukladnosti. Za funkcioniranje takvog načina rada svaka država članica EU obvezna je osigurati da njezino nacionalno akreditacijsko tijelo ima odgovarajuća financijska sredstva i osoblje za provedbu svojih zadaća, sukladno načelu 9. u članku 4. Uredbe 765/2008.

HAA je pod stalnim nadzorom Europske organizacije za akreditaciju (EA) koja provodi periodične evaluacije nad HAA i pri tome potvrđuje ili ne potvrđuje njezinu osposobljenost za obavljanje akreditacijskih poslova. Upravo je u tijeku postupak reevaluacije od strane EA. U ocjeni na licu mjesta EA MLA evaluatori zaključili su da HAA, između ostalog, zbog nedovoljno dodijeljenih sredstava za rad, nije financijski neovisna te da ne ispunjava zahtjeve ISO/IEC 17011 (4.2.) i zahtjeve Uredbe 765/2008.

Pokazatelji učinka

Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2015.)	Ostvarena vrijednost (2015.)
Broj obavljenih redovnih godišnjih nadzora nad akreditiranim tijelima u skladu s Pravilima HAA i provedba postupaka akreditacijskih prema novim prijavama za akreditaciju	Provedba redovnih godišnjih nadzora nad akreditiranim tijelima u skladu s Pravilima HAA i provedba postupaka akreditacijskih prema novim prijavama za akreditaciju	Broj	342	HAA	345	340

A652002 ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE HRVATSKE AKREDITACIJSKE AGENCIJE

Naziv aktivnosti	Plan 2015. (kn)	Izvršenje 2015. (kn)	Indeks izvršenje/plan
A652002-ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE HRVATSKE AKREDITACIJSKE AGENCIJE	6.194.801	6.331.141	102,2

Opis provedbe aktivnosti / projekta

Aktivnost Administracija i upravljanje HAA odnosno razvoj akreditacijskog sustava glavna je aktivnost HAA i putem te aktivnosti provodi svoje poslovanje - akreditiranje ispitnih i umjernih laboratorija; akreditiranje organizatora ispitivanja sposobnosti; akreditiranje pravnih ili fizičkih osoba za potvrđivanje proizvoda, sustava upravljanja i osoblja; akreditiranje pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju tehnički nadzor (inspekciju) i akreditiranje verifikatora stakleničkih plinova.

Ukupni rashodi HAA za 2015.godinu planirani su u iznosu od 6.200.000 kuna dok je izvršenje ukupnih rashoda iznosilo 6.336.340 kuna odnosno 102,2 % plana. U odnosu na 2014.godinu izvršenje je iznosilo 93,01 % iz razloga nemogućnosti plaćanja svih rashoda i ostvarenog gubitka u 2015.godini u iznosu od 365.227 kuna, AOP 638 Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima.

Na aktivnosti A652002 plan rashoda iznosio je 6.194.801 kunu a izvršenje 6.331.141 kunu odnosno 102,2 % plana. Rashodi za zaposlene izvršeni su u iznosu od 2.440.744,39 kuna što predstavlja 97,73 % plana rashoda za zaposlene odnosno 39,37 % ukupnog plana HAA. Ovi rashodi manji su za 104.998,28 kuna u odnosu na 2014.godinu iz razloga fluktuacije radne snage. Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od 3.639.690,76 kuna što predstavlja 98,92 % plana materijalnih rashoda odnosno 58,7 % ukupnog plana. Materijalni rashodi izvršeni su za 266.307,65 kuna manje u odnosu na 2014.godinu zbog nemogućnosti plaćanja rashoda. Ostali rashodi, financijski i rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su u ukupnom iznosu od 22.935,56 kuna što predstavlja 98,65 % plana.

U strukturi ostvarenih rashoda poslovanja za promatrano razdoblje najveći udio čine intelektualne usluge, 103,43 % plana rashoda za intelektualne usluge odnosno 40,28 % ukupnog plana rashoda HAA. Izvršenjem te stavke ujedno se izvršava osnovna djelatnost HAA - provođenje postupka akreditacije i nadzora. Povećanjem broja akreditacija povećavaju se troškovi intelektualnih usluga i troškovi službenih putovanja kako zaposlenika tako i angažiranih vanjskih suradnika jer se akreditacije provode na terenu kod korisnika po cijeloj RH. Međutim, treba naglasiti da se povećanjem poslova akreditacije povećavaju istovremeno i prihodi od akreditacije, tj. uplate u Državni proračun. 2015.godine uplate u proračun od akreditacije iznosile su 6.701.960,13 kuna. 2014.godine uplate u Državni proračun iznosile su 7.121.814,14 kuna, tj. 419.854,01 kuna više.

Unutar aktivnosti A652002 HAA ima otvoren i izvor 43 Namjenska sredstva uz odobrenje Ministarstva financija za prihvrat i isplatu sredstava sa tog izvora. HAA je prepoznata kao kompetentan partner za potporu u razvoju akreditacijskog sustava zemalja okruženja kao i u provedbi pograničnih akreditacija na traženje akreditacijskih tijela iz zemalja EU. Tako je nastavljena suradnja sa akreditacijskim tijelima Ujedinjenog Kraljevstva, Njemačke, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Crne gore, Bugarske. Kao punopravna članica Europske organizacije za akreditaciju EA, HAA ima obvezu sudjelovati u radu upravnih i stručnih odbora EA. Primljena sredstva za te namjene HAA koristi za podmirenje troškova provedbe traženih aktivnosti.

K652006 INFORMATIZACIJA

Naziv aktivnosti	Plan 2015. (kn)	Izvršenje 2015. (kn)	Indeks izvršenje/plan
K652006- INFORMATIZACIJA	5.199	5.199	100,0

Opis provedbe aktivnosti / projekta